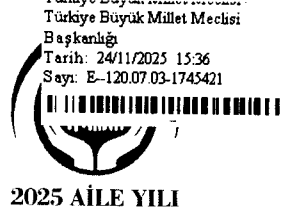

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-54045643-610-22093092
Konu : Soru Önergeleri (7/35663)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/35663
G.K.34

İlgi : 31.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1726344 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Bolu Milletvekili Sayın Türker ATEŞ'e ait 7/35663 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/35663) (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 1F75F74B-6CB6-479B-8CD5-86891DDD5EBD

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurdan BUĞDAY

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**BOLU MİLLETVEKİLİ SAYIN TÜRKER ATEŞ'E AİT 7/35663 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitkisel üretimde önemli ölçüde kayıplara neden olan istilacı ve polifag bir zararlı olan Kahverengi kokarca (*Halyomorpha halys*) ülkemizde ilk defa 2017 yılında görülmüştür.

2023 yılında “Kahverengi Kokarca Eylem Planı” uygulamaya konulmuş ve 2024 yılında “Kahverengi Kokarca ile Mücadele Seferberliği” başlatılmıştır.

Zararlıyla mücadelede mekanik (süpürme, toplama, imha), biyoteknik (feromon tuzaklar), biyolojik [Samuray arıcığı (*Trissolcus japonicus*), sülün] ve kimyasal mücadele yöntemleri uygulanmaktadır.

46 ilde 212 ilçede, 1.272 teknik personelle 631 lokasyonda çalışmalar yürütülmektedir.

Biyoteknik mücadele çerçevesinde, Kahverengi kokarca zararlısına yönelik 82 bin 994 feromon tuzak kurulmuştur.

Zararlı popülasyonunu azaltılmasında en etkili yollardan biri “Samuray arıcığı” yumurta parazitoitinin kullanıldığı biyolojik mücadele yöntemidir.

Samuray Arıcığı Salım Rehberi hazırlanarak il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimize gönderilmiştir.

Kahverengi Kokarca Ülkesel Entegre Mücadele Yönetimi Projesi” kapsamında; 2023 yılında 20.000 adet, 2024 yılında 35 ilde 207.286 adet ve 2025 yılında 40 ilde 1.156.328 adet Samuray arıcığı salımı yapılmıştır.

Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğümüz tarafından Kahverengi kokarca ile biyolojik mücadele kapsamında sülünlerin faydalı olup olmayacağıyla ilgili akademik çalışmalar yapılmış ve sülünlerin Kahverengi kokarca predatörü olduğu gözlemlenmiştir.

DKMP Genel Müdürlüğümüz Kanatlı Hayvan Yerleştirme Programı kapsamında Doğu ve Batı Karadeniz Bölgesi başta olmak üzere etkilenen bölgelere 2.350 sülün salımı yapılmıştır.

İl tarım ve orman müdürlüklerimizin kontrolünde 2024-2025 yılı kışlak mücadelesi döneminde 1.008.663 hanede biyosidal ilaçlama yapılmıştır.

Kahverengi kokarcaya karşı ruhsatlı pestisitlerin kullanımı sadece fındıkta mevcut olduğundan birçok meyve, sebze ve tarla ürünüde kullanımı hakkında araştırma enstitülerimizce il/ilçe tarım ve orman müdürlüklerimizde görevli teknik personellere yönelik çok sayıda eğitim düzenlenmiştir.

2025 yılında 91.741 üreticiye, 1.174 basın mensubuna ve 2.368 sektör temsilcisine bilgilendirme yapılmıştır.

Ondokuzmayıs Üniversitesi ile Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından hazırlanan “Kahverengi Kokarca ile Biyolojik Mücadelede Bakteri Kökenli Entomopatojenlerin Araştırılması ve İnsektisidal Aktivite Gösteren Moleküllerin Kimyasal Yapılarının Karakterizasyonu” isimli TÜBİTAK 1001 Projesi’nin saha çalışmaları yürütülmektedir. Bununla birlikte yeni cezbet-öldür noktası, yerli feromon ve entomopatojenlerle ilgili yeni projeler de Osmangazi, Sabancı ve Ondokuz Mayıs üniversiteleri ile ortak olarak hazırlanmaktadır.